

Filipos

Ang Filipos ay isang liham mula sa bilangguan tungkol sa pakikipagtulungan, pasasalamat, kababaang-loob, pagtitiyaga, at kagalakan, na isinulat para sa komunidad na tinulungan ni Pablo na maitatag.

Rekonstruksiyong interpretatibo. Muling binuo ang pamamaalam, silid, at ruta. Hindi ipinapakita ng eksena ang Roma, Efeso, o Cesarea bilang napatunayang lugar ng bilangguan.

Petsa · Antas ng katiyakan: Hinuha
humigit-kumulang AD 60–62

Binabago ng ibang tagpuang bilangguan ang petsa nang ilang taon at naaapektuhan kung paano tinitimbang ang mga detalye ng paglalakbay.

Bago at pagkatapos

- humigit-kumulang AD 59/60** Ang bagyo at pagkawasak ng barko; nakaligtas ang lahat ng 276; hindi napinsala si Pablo ng kagat ng ahas; mga pagpapagaling sa Malta.
Malta · May matibay na batayan
- humigit-kumulang AD 60** Mula Malta patungong Italia at sa kahabaan ng Appian Way hanggang Roma; sinalubong siya ng mga kapatid.
Malta → Siracusa → Regio → Puteoli → Liwasang Apio → Tatlong Bahay-Panuluyan → Roma · May matibay na batayan
- humigit-kumulang AD 60–62** Nagtatapos ang Mga Gawa na nakabilanggo sa bahay si Pablo sa Roma. Ang tradisyonal na paglalagay ng mga liham mula sa bilangguan sa panahong ito ay mga rekonstruksiyon, hindi mga pahayag ng Mga Gawa.
Roma · May matibay na batayan
- humigit-kumulang AD 60–62** Sinasabi ng Filemon na ipinadadala ni Pablo si Onesimo pabalik kay Filemon. Ipinahihawatig ng magkakatulad na pangalan sa Colosas ang isang ugnayan, ngunit hindi nito napapatunayan ang iisang pagpapadala, nakumpletong ruta, o lungsod ng pagkabilanggo.
· Hinuha
- humigit-kumulang AD 60–62** Inilalahad ng Efeso ang pakikipag-isa kay Cristo at pagkakaisa ng mga Judio at mga Hentil. Pinagtatalunan ang tuwirang pag-akda ni Pablo, destinasyon, at kalagayan ng pagkabilanggo.
· Hinuha
- humigit-kumulang AD 60–62** Ipinapakita ng Filipos na ang pagkabilanggo ay nagpasulong sa ebanghelyo at naglalaman ito ng himno kay Cristo. Pinagtatalunan ang lungsod ng bilangguan.
· Hinuha

Bago at pagkatapos

Rekonstruksiyong interpretatibo. Muling binuo ang pamamaalam, silid, at ruta. Hindi ipinapakita ng eksena ang Roma, Efeso, o Cesarea bilang napatunayang lugar ng bilangguan.

1	Malta
humigit-kumulang AD 59/60 · May matibay na batayan	2	Malta → Siracusa → Regio → Puteoli → Liwasang Apio → Tatlong Bahay-Panuluyan → Roma
humigit-kumulang AD 60 · May matibay na batayan
3	Roma
humigit-kumulang AD 60–62 · May matibay na batayan	4	Roma / Filipos / Efeso / Cesarea
humigit-kumulang AD 60–62 · Hinuha
Rekonstruksiyong interpretatibo
5	Roma / Filipos / Efeso / Cesarea
humigit-kumulang AD 60–62 · Hinuha
Rekonstruksiyong interpretatibo	6	Roma / Filipos / Efeso / Cesarea
humigit-kumulang AD 60–62 · Hinuha
Rekonstruksiyong interpretatibo

Ano ang itinatatag ng teksto

May matibay na batayan

Ang Filipos ay isang liham mula sa bilangguan tungkol sa pakikipagtulungan, pasasalamat, kababaang-loob, pagtitiyaga, at kagalakan, na isinulat para sa komunidad na tinulungan ni Pablo na maitatag.

Ang tumanggap ay iglesya sa Filipos, na ang matagal na pakikipagtulungan sa gawain ni Pablo ay kinabibilangan ng mga pinangalanang kamanggagawa sa loob ng kongregasyon.

Sampung-minutong plano sa pagtuturo

- Ang Filipos ay isang liham mula sa bilangguan tungkol sa pakikipagtulungan, pasasalamat, kababaang-loob, pagtitiyaga, at kagalakan, na isinulat para sa komunidad na tinulungan ni Pablo na maitatag.
- Sa rekonstruksiyong nakasentro sa Roma, ang Filipos ay matapos dumating si Pablo doon at kasabay ng mga liham mula sa bilanguan; inilalagay naman ito ng panukalang Efeso nang mas maaga sa ikatlong paglalakbay.
- Tradisyonal na inilalagay sa Roma noong AD 60–62, ngunit iminungkahi rin ang Efeso at Cesarea bilang mga lugar ng pagkabilanggo.
- Inilalagay ng ilang iskolar ang pagkabilanggo sa Efeso o Cesarea, hindi sa Roma, dahil mas binibigyan nila ng timbang ang layo ng paglalakbay at agarang panganib.

Mga pangunahing teksto

Mula Roma hanggang Filemon, Magandang Balita Biblia (MBBTAG, 2012). Scripture texts are from the Magandang Balita Biblia © 2012 Philippine Bible Society, used with permission. Para lamang sa mambabasa ang mga sipi; hindi saklaw ng CC BY 4.0 ng proyekto ang teksto ng edisyong ito.

Mga Gawa 7–28, Magandang Balita Biblia (MBBTAG, 2012). Scripture texts are from the Magandang Balita Biblia © 2012 Philippine Bible Society, used with permission. Para lamang sa mambabasa ang mga sipi; hindi saklaw ng CC BY 4.0 ng proyekto ang teksto ng edisyong ito.

Mga sanggunian

Raymond E. Brown, An Introduction to the New Testament (Doubleday, 1997). — Kabanata 20, “Filipos”, “Pangkalahatang pagsusuri sa mensahe”

Sinusuri ng bahaging ito ang mga kaugnay na pananaw ng mga iskolar.

Jerome Murphy-O’Connor, Paul: A Critical Life (Oxford University Press, 1996). — Kabanata 1, “Balangkas ng kronolohiya,” “Ebidensiya mula sa mga liham ni Pablo” at “Ebidensiya mula sa Mga Gawa”

Inilalahad ng bahaging ito ang mga iskolar na usaping tumutulong sa maingat na pagsusuri sa konklusiyong ipinapakita rito.

Mga sanggunian sa Kasulatan lamang ang kasama; hindi kasama ang protektadong teksto ng Kasulatan.